

بیماری هرپس وایروس ماهی کوی (Koi)

وایروس هرپس ماهی کوی (Koi Herpes Virus) یا (KHV):

این بیماری جزء بیماری های ویروسی آگزوتیک و اختصاصی ماهی کوی است. این بیماری علایم خود را از طریق فاسد کردن آبشش ها و قسمت های مختلف بدن و پر خونی و خونریزی در اندام ها داخلی و خارجی بدن نشان میدهد و در صورت ابتلا تنها ۱۰ درصد و شاید کمتر، احتمال بهبود وجود دارد. این بیماری در دمای بالای ۲۱ درجه بروز می کند و اولین علایم، ۱۴ روز بعد از ابتلا، ظاهر خواهد شد. هیچ درمانی برای آن وجود ندارد اما برای پیشگیری باید ماهیهای جدید را حداقل ۱۴ روز قبل از ورود به برکه قرنطینه کرد تا از ورود احتمالی بیماری به برکه جلوگیری شود.

موارد متعددی از این بیماری در آمریکا و اروپا و نیز آسیا گزارش شده است. در ایران با مراقبت های هدفمند، کلیه مراکز پرورشی واجد بیماری و تلفات تحت بررسی و مراقبت قرار گرفته تا از شیوع آن جلوگیری بعمل آید. این بیماری برای اولین بار توسط رحمتی هولاسو و همکاران در سال ۱۳۹۵ در کشور گزارش گردید. بیماری در میان ماهیان کوی و کپور معمولی تشخیص داده شده است ولی به نظر می رسد سایر گونه های کپور ماهیان از جمله گلدفیش ها به این بیماری مبتلا نمی شوند. از آنجایی که وایروس ها توانایی مخفی شدن و زنده ماندن تا مدت زمان طولانی را دارند لذا ماهیان در

معرض و بهبود یافته از بیماری بایستی به عنوان ناقلین بالقوه این ویروس در نظر گرفته شوند. بررسی راههای تشخیص سریع، کنترل و پیشگیری از این بیماری دارای نقش و اهمیت فراوانی در آبی پروری می باشد

زیستگاه طبیعی ماهی کوی ژاپن است. نیشیکیگوی نامی است که مردم ژاپن برای ماهی کوی انتخاب نموده اند. معنی این اسم ماهی **رنگارنگ ابریشمی** می باشد. تحقیقات نشان داده است که زیستگاه اولیه این ماهی آسیای مرکزی بوده است. صد ها سال پیش این ماهی با نام ماهی **ماگوی** در کشور ایران وجود داشته است و به عنوان کالای صادراتی خوراکی به کشورهای ژاپن، چین و اروپای غربی صادر می شده است.

اقدام به تکثیر ماهی کوی برای اولین بار در کشور ژاپن صورت پذیرفت. تا زمانی که این ماهی به عنوان منبع خوراکی تکثیر می شد، تنها رنگ **قهوه ای** آن تولید می شد و به ندرت **کوی آبی** یا **قرمز** در میان این ماهی ها دیده می شد. زمانی که تکثیر ماهی کوی به عنوان ماهی زینتی آغاز شد، تکثیر کوی قرمز و سفید مورد توجه بسیار قرار گرفت. بیش از صد نوع از ماهی کوی امروزه در جهان تکثیر می شوند که تنوع آن ها در رنگبندی بدن آنها است. همچنین **گونه های غیر معمول** این ماهی نیز امروزه در کشور **آلمان** تکثیر می شود. نکته جالب در مورد خصوصیات ماهی کوی این است که این ماهی می تواند در دمای ۱ درجه تا ۳۰ درجه سانتی گراد به راحتی زندگی کند.

اما نکته مهمی که در مورد محدوده دمایی وجود دارد و آن را می تواند به **عاملی بیماری** را تبدیل کند این است که هرچند ماهی کوی می تواند محدوده وسیعی از دما ها را تحمل کند ولی **تغییرات نگهانی دمایی** حتی در محدوده فوق می تواند باعث آسیب هایی جدی به ماهی شود. به طور مثال هنگامی که قرار است ماهی جدیدی را به برکه خود معرفی کنید اگر مراحل هم دما سازی را به خوبی انجام ندهید **اختلاف دمایی** موجود می تواند ماهی شما را در ابتدای ورود به برکه با مشکلات جدی مواجه سازد. و یا تغییر دمایی در فصول مختلف سال با قرار دادن یا حذف وسایل گرمایشی اب که می تواند ماهی شما را به سرعت مستعد پذیرش انواع بیماری های پوستی و انگل های خارجی کند.

نقش دیگری که دما در برکه شما بازی می کند تعیین مقدار اکسیژن محلول در اب است که منبع اصلی تنفس برای ماهی کوی است. این موضوع به این دلیل اهمیت بالایی دارد که **میزان اکسیژن در اب سرد بیشتر از اب گرم است** و این یعنی اب برکه شما در تابستان ها که فعالیت ماهی های شما بیشتر است دارای اکسیژن کمتری است و در زمستان ها که ماهی های شما کمترین فعالیت را دارند دارای بیشترین مقدار اکسیژن است. پس باید برای رشد سلامت ماهیان در تابستان اکسیژن مورد نیاز آنها را تامین کنید و به این نکته توجه کنید که فضولات موجود در کف برکه چون محل رشد و تکثیر باکتری ها نیز هست و باکتری ها هم مقداری از اکسیژن اب را مصرف می کنند بهتر است برای جلوگیری از کمبود اکسیژن در تابستان بهتر است در زمستان به تمیز کردن این قسمت پردازید.

سایر ویژگیهای ماهی کوی

ماهی کوی نر را با توجه به **قسمت گود** در میان باله مخرجی می توان از نوع ماده تشخیص داد. ماهی کوی در هر بار تخم ریزی در حدود ۱۰۰۰ عدد تخم تولید می نماید. لاروها پس از ۶ روز از تخم خارج می شوند. لازم است که لاروها با غذاهای زنده تغذیه شوند. پس از ۸ ماه سطح بدن ماهی کوی رنگ پیدا می کند. ماهی کوی را می توان با انواع غذاهای خشک تغذیه نمود. بهتر است که این ماهی با سایر هم نوعان خود در یک محفظه آب نگهداری شود.